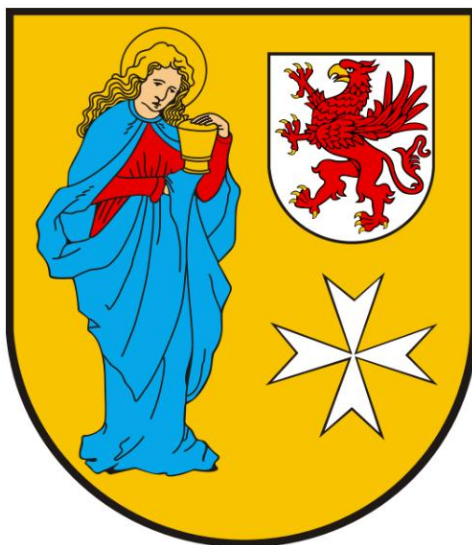

GMINA BANIE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

***PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BANIE***

***Na lata 2018 -2021
z uwzględnieniem perspektywy do 2025 r.***

**OPRACOWANIE:
ZESPÓŁ
ZAKŁADU USŁUG KOMUNALNYCH
W SZCZECINIE**

**DR INŻ. RYSZARD MILUNIEC
MGR INŻ. JACEK SZCZYPIŃSKI
MAREK KRUCZYŃSKI**

SZCZECIN, WRZESIEŃ 2017

1. SPIS TREŚCI

1. SPIS TREŚCI	3
2. WYKAZ SKRÓTÓW:	4
3. WSTĘP	6
3.1. Podstawa prawna	6
3.2. Cel i zakres opracowania	6
3.3. Zawartość programu	7
4. ZARYS CHARAKTERYSTYKI I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY BANIE W LATACH 2013 - 2016	8
4.1. Charakterystyka Gminy Banie	8
4.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu	8
4.3. Hydrogeologia i zasoby wodne	9
4.4. Zasoby przyrodnicze	9
4.5. Prawne formy ochrony przyrody	9
4.6. Lasy	10
4.7. Wody powierzchniowe i podziemne	11
4.8. Warunki klimatyczne	11
4.9. Gleby	12
5. OCENA STANU ŚRODOWISKA	12
5.1. Ochrona klimatu i jakość powietrza	12
5.2. Zagrożenia hałasem	14
5.3. Pola elektromagnetyczne	14
5.4. Gospodarowanie wodami	14
5.5. Gospodarka wodno – ściekowa	15
5.6. Zasoby geologiczne	16
5.7. Gleby	16
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	16
5.9. Zasoby przyrodnicze	17
5.10. Zapobieganie poważnym awariom	18
6. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PRZYJĘTYCH DZIAŁAŃ W TREŚCI TEGO DOKUMENTU	18
6.1. Ochrona klimatu i jakość powietrza	21
6.2. Zagrożenia hałasem	24
6.3. Pola elektromagnetyczne	26
6.4. Gospodarowanie wodami -wody powierzchniowe i podziemne: zagrożenia jakości wód; jakość wód powierzchniowych; jakość wód podziemnych	27
6.5. Gospodarka wodno – ściekowa	28
6.6. Zasoby geologiczne – kopaliny	31
6.7. Ochrona gleb – jakość gleb	31
6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	32
6.9. Zasoby przyrodnicze-prawne formy ochrony przyrody, lasy	34
6.10. Zagrożenia poważnymi awariami	36
7. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	37
8. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU	38
9. OCENA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM WPŁYWU NA ZDROWIE LUDZI, KTÓRE MOGĄ POWSTAWAĆ NA TERENIE GMINY LUB INNYCH TERENACH	39
10. OCENA SKUTKÓW DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY	39
11. OCENA W ZAKRESIE ZGODNOŚCI PROGRAMU Z PRZEPISAMI PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA	40
12. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	40

13. ODZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY BANIE	41
14. ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI TREŚCI PROGRAMU	41
15. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	42
16. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	43
17. METODOLOGIA WYKONANIA PROGNOZY	43
18. POWIĄZANIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINYBANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	44
19. STRESZCZENIE	44

2. WYKAZ SKRÓTÓW:

ANR - Agencja Nieruchomości Rolnych

ARiMR - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

b. d. – brak danych

B(a)P – benzo(a)piren

BEiŚ – Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

BZT₅ - Biochemiczne Zapotrzebowanie Tlenu

ChZT - Chemiczne Zapotrzebowanie Tlenu

E i E – elektryczny i elektroniczny

EFRR- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

RW DOiPZ – Region Wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego

GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

dB - decybel

DW- droga wojewódzka

GIOS/ WIOŚ - Główny/ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

GJ - gigadżul

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JCWP - Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWpd - Jednolite Części Wód Podziemnych

JST- Jednostka Samorządu Terytorialnego

j. w. – jak wyżej

Kpgo- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KP PSP - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

KPZL - Krajowy Program Zwiększania Lesistości

kWe – jednostka mocy elektrycznej - kilowat

kWh - kilowatogodzina

LZO - lotne związki organiczne

mg - miligram

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

MŚ - Ministerstwo Środowiska

MW – megawat
MWh - megawatogodzina
NFOŚiGW– Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
nm - nanometr
Nog – azot ogólny
OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno Rolnicza
OSO - Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
OSP - Ochotnicza Straż Pożarna
OSN - Obszar Szczególnie Narażony
OWO - ogólny węgiel organiczny
OZE - odnawialne źródła energii
Pog – fosfor ogólny
PCB – polichlorowanebifenyle
PEM – promieniowanie elektromagnetyczne
PEP - Polityka Ekologiczna Państwa
PGW - Plan Gospodarowania Wodami
PIG - Państwowy Instytut Geologiczny
PKB - produkt krajowy brutto
PKS - Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
PKP – Polskie Koleje Państwowe
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska
POIŚ - Program Operacyjny Infrastruktura I Środowisko
POŚ - Program Ochrony Środowiska
PROW - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna
PSP – Powiatowa Straż Pożarna
PSZOK – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
PZW - Polski Związek Wędkarski
RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW - Ramowa Dyrektywa Wodna
RGO – Region Gospodarki Odpadami
RLM – równoważna liczba mieszkańców
RPOWZ - Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego
RZGW - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SOO- specjalne obszary ochrony siedlisk
S. A. – spółka akcyjna
Sp. k. – spółka komandytowa
Sp. z o. o. – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
SWOT - strengths (silne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse) i threats (zagrożenia)
t. j. – tekst jednolity

UE - Unia Europejska
UG/UMiG/ – Urząd Gminy/Miasta i Gminy
WBDA- Wojewódzka Baza Wytwarzania Azbestowych
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WSO - Wojewódzki System Odpadów
WWA - wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZODR – Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZUP – Zakład Usług Publicznych
ZZMiUW - Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

3. WSTĘP

3.1.Podstawa prawna

Prognozę oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Banie przeprowadza się w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych. Podstawą prawną wykonania prognozy są:

- art. 40 ust. 1 i 2 oraz art. 41 ust.2 pkt. 1 - 12, a także art. 42 ust 2, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U.2016.672, ze zm.);

- art.51 ust. 2 i 3 oraz art.52 ust.1 i 2, ustawy z dnia 3.10.2008 roku – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. nr 2016 poz.353).

Zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko gminnych programów ochrony środowiska, powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń tego dokumentu, na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki dla stanu środowiska, które mogą wynikać ze zmian istniejącego przeznaczenia lub wykorzystywania terenów, wskutek realizacji ustaleń programu ochrony środowiska. Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar gminy, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń programu ochrony środowiska. Jest zatem oczywiste, że obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru będącego przedmiotem tego dokumentu, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

3.2.Cel i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zakres oraz tempo realizacji zadań i działań, sprecyzowanych w treści powiatowego programu ochrony środowiska.

Prognoza ma za zadanie:

- określić (ocenić i analizować) istniejący stan środowiska oraz jego ewentualne zmiany w przypadku braku realizacji programu ochrony środowiska;
- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez program innych niż dotychczasowe sposobów użytkowania terenów, obiektów i instalacji, w szczególności na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;

- sprawdzić, czy zostało uwzględnione – znaczące oddziaływanie obiektów i instalacji, na środowisko i dobra materialne;
- oceniać skutki dla środowiska, wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- sprawdzić i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony środowiska obszaru gminy i obszarów sąsiednich - w tym także na obszary Natura 2000;
- sprawdzić i ocenić w jakim stopniu proponowane działania i przedsięwzięcia, mogą mieć ewentualny niekorzystny wpływ na przyjęte cele ochrony środowiska, zarówno na obszarze gminy, jak i w miarę potrzeby w szerszym zakresie;
- sprawdzić i ocenić w jakim stopniu program ochrony środowiska gminy, określił sposób i zakres wymaganego zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko, jego ograniczania lub konieczności zastosowania kompensacji przyrodniczej – w szczególności na ochronę obszarów Natura 2000;
- przedstawiać rozwiązania alternatywne wobec rozwiązań ujętych w treści programu ochrony środowiska;
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy i informacje o ewentualnym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

3.3.Zawartość programu

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Banie na lata 2018 – 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 przyjęto zasadę kontynuacji celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata na lata 2017 - 2020 z perspektywą do 2024, przyjęty uchwałą Nr 1652/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 października 2016 r. oraz ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. (tekst jednolity: Dz. U.2014.1649) o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Naczelną zasadą przyjętą w programie wojewódzkim jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. Zestawienie celów uwzględniających zalecenia POŚ Województwa Zachodniopomorskiego 2017 – 2020 przedstawiono w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Cele i działania ochrony środowiska w Gminie Banie na lata 2018 – 2021

NAZWA CELU	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza
2.	Zagrożenia hałasem
3.	Pola elektromagnetyczne
4.	Gospodarowanie wodami
5.	Gospodarka wodno - ściekowa
6.	Zasoby geologiczne
7.	Gleby

8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
9.	Zasoby przyrodnicze
10.	Zapobieganie poważnym awariom

4. ZARYS CHARAKTERYSTYKI I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY BANIE W LATACH 2013 - 2016

4.1.Charakterystyka Gminy Banie

Gmina Banie położona jest w południowo – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od strony południowej graniczy z gminami: Chojna i Trzcińsko Zdrój, od zachodu z gminą Widuchowa, od północy z Gminą Gryfino i od wschodu z gminami powiatu pyrzyckiego: Bielice, Kozielice, oraz z Gminą Myślibórz, znajdującą się w powiecie myśliborskim. Pod względem administracyjnym, gmina leży na terenie Powiatu Gryfińskiego. Banie, to gmina wiejska. Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Banie.

Gmina Banie zajmuje powierzchnię 206 km², zamieszkuje ją 6347 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 r.). Średnia gęstość zaludnienia wynosi 31 osób na 1 km². W gminie znajduje się 18 miejscowości zgrupowanych w 15 sołectwach. Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych należą drogi wojewódzkie 121 i 122.

4.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Mezoregion Równina Wełtyńska, to strefa moreny dennej zlodowacenia bałtyckiego. Położona jest na prawym brzegu Odry na południe od Puszczy Bukowej. Stanowi ona zachodni kraniec Niziny Pyrzyckiej. Równina jest lekko sfalowana, z licznymi nieregularnymi wzniesieniami o łagodnych stokach i przeciętnej wysokości 30 – 50 metrów nad poziomem morza. Występują tu liczne jeziora rynnowe i niewielka ilość lasów.

Mezoregion Równina Pyrzycko-Stargardzka, to teren zakłęsły, którego dnem płyną mniej więcej równolegle Ina, Mała Ina, i Płonia. Równina graniczy z Równiną Wełtyńską na zachodzie, Równiną Nowogardzką na wschodzie i Pojezierzem Myśliborskim na południu. Granice tej równiny są niewyraźne. Powierzchnię terenu pokrywają w znacznej części ropy, mułki i piaski drobnoziarniste, na których utworzyły się urodzajne czarne ziemie, ale na obrzeżu równiny występuje glina morenowa. Mezoregion ma charakter rolniczy z przewagą upraw pszenicy i buraków cukrowych.

Mezoregion Pojezierze Myśliborskie należy do Pojezierza Pomorskiego. Jest to zespół form glacialnych związanych z wysuniętym najdalej na południe zasięgiem fazy pomorskiej zlodowacenia wiślańskiego. Pojezierze Myśliborskie zajmuje powierzchnię około 1810 km². Zachodnią granicą jest Dolina Dolnej Odry, wschodnią- dolina Płoni, od południa przylega do Sandrów Równiny Gorzowskiej, od północy sąsiaduje z równinami Wełtyńską i Pyrzycko-Stargardzką. Wzgórza morenowe tylko w niewielu miejscach przekraczają wysokość 100 m n.p.m., przy wysokościach względnych od 20 do 40 m..

4.3. Hydrogeologia i zasoby wodne

Na terenie gminy Banie poziom wodonośny występuje na głębokości 10 - 40 m. Jeśli chodzi o poziom użytkowy w obrębie czwartorzędowym, to ma on na tym terenie niewielkie znaczenie. Znaczna ilość wody pobierana jest z zasobów jurajskich. Podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu ludności w wodę mają zasoby wód podziemnych, które przeznaczone są przede wszystkim do zaopatrzenia ludności w dobrej jakości wodę do picia. Wody podziemne wykorzystywane są również do celów przemysłowych przez niewielkie zakłady, którym woda dostarczana jest komunalną siecią wodociągową.

Eksploatacja wód podziemnych prowadzona jest na 16 ujęciach (z tego jedno zostało zamknięte):

- wodociągów komunalnych: Kunowo, Banie, Piaseczno, Swobnica, Dłusko Gryfińskie, Baniewice, Dłużyna, Piaskowo, Skotniki, Babinek, Rożnowo, Tywica,
- wodociągach zakładowych dla miejscowości Lubanowo - Trzaski „Młyn nad Tywą” Sp. z o.o.; Baniewice OW., Gryfia”, Baniewice OW „Dolna Odra”, Baniewice - OW Kaleta (wyłączone z eksploatacji).

Wszystkie ujęcia wód nie posiadają stref ochrony pośredniej. Nie stwierdzono w wodach gruntowych ponadnormatywnych zawartości metali ciężkich, a zawartość azotanów kształtuje się na poziomie niskim, zadowalającym.

Gmina Banie w całości należy do Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. W granicach gminy znajdują się jeden główny ciek wodny rzeki Tywa.

4.4. Zasoby przyrodnicze

Ochrona przyrody oznacza: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników. Lesistość gminy wynosi 26,5 %. Gospodarkę leśną na obszarze gminy prowadzą Nadleśnictwa: Gryfino i Myślibórz, które wchodzą w struktury Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. W strukturze wiekowej lasów przeważają drzewostany w wieku od 50 lat, a dominującymi typami siedliskowymi lasu jest bór mieszany świeży, las mieszany świeży i las świeży, które zajmują siedliska średnio i bardzo żyzne. Stan sanitarny lasów na terenie gminy określony jest jako dobry. W lasach nie stwierdzono szkód ze strony przemysłowego zanieczyszczenia powietrza.

4.5. Prawne formy ochrony przyrody

Na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U.2016.2134 ze zm.) formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Na terenie Gminy Banie znajduje się:

- 1) 3 obszary Natura 2000,
- 2) 15 pomników przyrody,

Ochrona przyrody oznacza: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników.

Celem ochrony przyrody jest:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- zachowanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie dziedzictwa geologicznego;
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin lub zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymywanie lub przywracanie ich do właściwego stanu;
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody i jej składników;
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

(Dane na podstawie „Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego” opracowanej przez Biuro Konserwacji Przyrody w 2010 roku oraz dane z gmin).

Szata roślinna gminy jest bardzo dobrze rozpoznana. Do najcenniejszych pod względem florystycznym należą tereny i obiekty, objęte ochroną oraz proponowane od ochrony. W lasach na terenie gminy występują wielogatunkowe starodrzewy. Na szatę roślinną gminy składają się głównie: drzewostany sosnowe, z udziałem buka pospolitego i dębu szypułkowego, a także takie rośliny jak:

- Cis Pospolity,
- Gółka Długostrogowa,
- Paprotka Zwyczajna,
- Zawilec Wielkokwiatowy.

Na terenie gminy Banie ochroną objęte zostały między innymi następujące gatunki ptaków, gadów, płazów, ssaków: Bielik, Bocian Czarny, Kania Czarna, Kania Ruda, Orlik Krzykliwy, Rybołów, Żółw Błotny, Jaszczurka Zwinka, Zaskroniec Zwyczajny, Żaba Moczarowa, Ropucha Szara, Jeż Zachodni, Zając Szarak.

4.6. Lasy

Grunty leśne dzielą się na lasy publiczne o powierzchni 5554,97 ha oraz lasy prywatne o powierzchni 61,22 ha. W lasach Skarbu Państwa prowadzi się gospodarkę leśną zgodnie z planem urządzenia lasu, w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone. Gospodarowanie lasami na terenie gminy, polega na pozyskiwaniu drewna, (głównie sosnowego, świerkowego i brzoźowego), prowadzeniu zalesień i odnowień, produkcji materiału sadzeniowego (szkółki leśne), uprawie drzew nasiennych, oraz wykonywaniu prac pielęgnacyjnych.

Lesistość gminy wynosi 26,5%. (W roku 2013 wynosiła 26,4%). Gospodarkę leśną na obszarze gminy prowadzi Nadleśnictwa: Gryfino i Myślibórz, które wchodzi w struktury Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie.

Stan sanitarny lasów na terenie Gminy Banie określony jest jako dobry. W lasach nie stwierdzono szkód ze strony przemysłowego zanieczyszczenia powietrza. Wykonywano nowe zalesienia oraz odnowienia na gruntach porolnych. Wiedza o procesach zachodzących w przyrodzie i kontrola stanu środowiska leśnego pozwalają leśnikom na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu. Każdego roku podejmują oni działania mające na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

Dominującym typem siedliskowym lasu jest las świeży. W ramach zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwa na podstawach ekologicznych tutejsze lasy

podzielono na 3 grupy: I – rezerваты, II - lasy ochronne, do których należą cenne fragmenty rodzimej przyrody, lasy wodochronne oraz glebochronne, ostoje zwierząt, drzewostany nasienne oraz III - lasy wielofunkcyjne. Dominującymi typami siedlisk są siedliska lasowe (ponad 75 %), czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych /buk, dąb, klon, lipa itp./ 17 % stanowią siedliska borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych /głównie sosna/. Pozostałą powierzchnię /8 %/ – olsy, łęgi czyli lasy porastające żyzne, bagienne tereny.

4.7. Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć wód powierzchniowych na terenie gminy Banie jest dość dobrze rozwinięta. Wody powierzchniowe zajmują obszar 738 ha powierzchni ewidencyjnej gminy. Udział wód w ogólnej powierzchni wynosi około 3,5 %. Gmina Banie położona jest w zlewni dolnej Odry. Przez obszar gminy przebiegają działy wodne 6 zlewni częściowych, wśród których największa jest zlewnia Tywy, stanowiąca wraz z 7 jeziorami główną oś hydrograficzną. Gminę charakteryzuje też sieć następujących kanałów:

- Kanał Grzybno- Swobnica,
- Kanał Babinek – Tywa,
- Kanał Parnice – Czarnowo,
- Kanał Baniewice

Zadaniem kanałów jest przeważnie odprowadzenie nadmiaru wód z terenów podmokłych. Na terenie gminy znajduje się 7 jezior (powyżej 1 ha), powstałe na skutek obecności lodowca na tym obszarze. Dzięki temu krajobraz gminy jest urozmaicony. Czynniki kształtującymi misy jezior były: żłobienie i akumulacja lodowca, erozja wód lodowcowych i wytapianie się brył martwego lodu. W zależności od sposobu powstawania wyróżniamy jeziora rynnowe, morenowe oraz sandrowe. Do największych jezior znajdujących się na terenie gminy należą: Jezioro Długie (Swobnickie) oraz Jezioro Dłużec.

Wody podziemne gminy Banie należą do klasy II- wody dobrej jakości lub klasy III- wody zadowalającej jakości. Obniżona jakość wód podziemnych wynika z zawartych w niej podwyższonej ilości związków żelaza i manganu pochodzenia naturalnego. Nie stwierdzono w wodach gruntowych ponadnormatywnych zawartości metali ciężkich, a zawartość azotanów kształtuje się na poziomie niskim, zadowalającym.

4.8. Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym gmina zaliczana jest do szczecińskiej dzielnicy klimatu dziedziny bałtyckiej. Jest to obszar o dość swoistym charakterze, z klimatem należącym do najcieplejszych w Polsce. Średnia temperatura roczna wynosi około 8,5 C. Zima jest krótka, niezbyt mroźna i dżdżysta, trwa ok. 50 dni, a liczba dni mroźnych nie przekracza 20 - 25. Pokrywa śnieżna utrzymuje się nie dłużej niż 35 dni. Średnia temperatura stycznia wynosi od 0,9 do -10C. Lata są ciepłe, na ogół suche i niezbyt długie - poniżej 100 dni. Liczba dni o temperaturze powyżej 25⁰C dochodzi do 25 - 30 dni. Średnia temperatura lipca dochodzi do 18 - 18,1⁰C. Najdłuższy okres wegetacji roślin – to ok. 230 dni. Obszar gminy zalicza się do bardziej suchych na niżu polskim. Średni roczny opad w tym regionie wynosi 515 mm.

Najwięcej opadów przypada na miesiące letnie - zwłaszcza lipiec. Najdłuższe okresy bezopadowe przypadają na marzec, maj i październik.

4.9. Gleby

Zróznicowana budowa geologiczna gminy powoduje zróżnicowanie gleb. Na terenie gminy występują gleby żyzne, przeważnie 3-ego do V-ego kompleksu przydatności rolnej.

5. OCENA STANU ŚRODOWISKA

Ocena realizacji celów

Ocena realizacji celów długookresowych, kierunków działań, jak również analiza zachodzących zmian w środowisku wyrażona za pomocą wskaźników zawartych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Banie”, ujęta została w następujących blokach tematycznych: poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody oraz cele i zadania o charakterze systemowym. Powyższy sposób oceny jest związany z tym, iż cele ujęte w POŚ zostały przedstawione opisowo a nie ilościowo. W związku z tym, nie jest możliwe ilościowe określenie stopnia realizacji danego celu (w procentach).

5.1. Ochrona klimatu i jakość powietrza

W 2013 roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego opracował programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych, które zostały przyjęte uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 29 października 2013 roku. W programie tym wskazane zostały obszary przekroczeń B(a)P. Na terenie gminy Banie nie stwierdzono przekroczeń emisji B(a)P.

Gmina Banie znajduje się w **strefie zachodniopomorskiej**, która objęta jest roczną oceną jakości powietrza pod kątem zawartości SO₂, NO₂, NO_x, O₃, CO, C₆H₆, pyły PM_{2,5}, pyłu PM₁₀ oraz zawartych w nim Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)pirenu. W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak na pozostałym obszarze Polski, istotny problem stanowią ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłu benzo(a)pirenu występujące w sezonie grzewczym. Główną przyczyną tych przekroczeń jest niska emisja pochodząca ze spalania złej jakości paliw w gospodarstwach domowych.

Ocena jakości powietrza za 2013 - 2016 r.

Przeprowadzone w latach 2013 – 2015 przez WIOŚ w Szczecinie, obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, stanowiące istotny element systemu oceny jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej, a tym samym dla Gminy Banie przypisano klasę C ze względu na stwierdzone na obszarze strefy przekroczenie standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀). **Klasę C** strefa zachodniopomorska otrzymała także ze względu na stwierdzone przekroczenie poziomu docelowego przez średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu. Przekroczenia stężeń pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu, nie oznaczają jednak, że występują one na całym obszarze strefy zachodniopomorskiej.

Nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin strefa ta otrzymała **klasę A**. Dla pozostałych zanieczyszczeń jakimi są

SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, pyły PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, zarówno pomiary jak i obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu nie wykazały występowania stężeń przekraczających wartości kryterialnych. Dla tych substancji strefa zachodniopomorska, w skład której wchodzi Gmina Banie, otrzymała **klasę A** ze względu na ochronę zdrowia i roślin. Dla klasy A nie jest wymagane podejmowanie działań naprawczych. W przypadku ozonu w roku 2016 tak jak w latach poprzednich przekroczony został poziom celu długoterminowego, stanowiący dodatkowe kryterium oceny dla tego zanieczyszczenia ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin strefa ta otrzymała **klasę D2**.

Przeprowadzone w latach 2013- 2016 roku pomiary stężeń dwutlenku siarki w powietrzu wykazały, iż w Województwie Zachodniopomorskim, podobnie jak w latach poprzednich, występowały niskie wartości stężeń tego zanieczyszczenia w powietrzu. Zmierzone w latach 2013- 2016 roku stężenia dwutlenku azotu na stanowiskach pomiarowych wykazały, iż w żadnym punkcie pomiarowym średnie roczne stężenia NO₂ nie przekroczyły wartości dopuszczalnej. W ostatnich latach nie zauważa się spadkowej tendencji stężeń dwutlenku azotu w powietrzu. Również nie występują zagrożenia ze strony tlenku węgla. Na większości stanowisk pomiarowych w województwie, stężenia pyłu PM₁₀ przekraczały dopuszczalną wartość dobową, wynoszącą 50 µg/m³ w czasie ponad 35 dni w roku kalendarzowym. Najwięcej dni z przekroczeniami miało miejsce w miesiącach grzewczych tj. styczeń - marzec oraz październik-grudzień. Pomiary nie wykazały przekroczeń poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniorocznego dla pyłu PM_{2,5}. Stwierdzono że wyższe stężenia benzo(a)pirenu występowały w okresie zimowym. Stanowi to potwierdzenie, iż głównym źródłem B(a)P w powietrzu są procesy grzewcze. Procesy spalania w paleniskach domowych paliw stałych, często również odpadów z gospodarstw domowych powodują, że emisja do powietrza różnorodnych zanieczyszczeń, w tym również B(a)P jest wciąż wysoka i utrzymuje się na podobnym poziomie. **Na terenie Gminy Banie nie wystąpiło przekroczenie stężenia pyłu PM₁₀.**

Podobnie jak w latach poprzednich, również w latach 2013- 2016 rejestrowane stężenia ołowiu, arsenu, kadmu i niklu były bardzo niskie i nie przekroczyły określonych dla tych zanieczyszczeń wartości kryterialnych – poziomu dopuszczalnego dla ołowiu oraz poziomów docelowych dla stężeń arsenu, kadmu i niklu. Wartość wskaźnika pomiarów ozonu wahała się w zakresie 6000 – 18000 µg/m³·h i nie przekraczała wartości docelowej określonej ze względu na ochronę roślin.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Z punktu widzenia źródeł emisji wyszczególnia się emisje ze źródeł punktowych (emitory zakładów przemysłowych), powierzchniowych (sektor komunalno - bytowy) i liniowych (transport samochodowy). Znajomość wielkości emisji poszczególnych zanieczyszczeń jest niezwykle ważna dla celów oceny jakości powietrza w układzie „przyczynowo – skutkowym”, a także dla oceny jakości powietrza w oparciu o obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Źródłem zanieczyszczenia powietrza w Gminie Banie, jest emisja antropogeniczna: emisja z sektora komunalno - bytowego (tzw. emisja niska lub emisja powierzchniowa) oraz emisja ze środków transportu (tzw. emisja liniowa). Badania prowadzone na potrzeby planu gospodarki niskoemisyjnej wykazały że emisje z obszaru Gminy Banie w roku 2015 w porównaniu z rokiem 2010 zmniejszyły się nieznacznie o 0,05%. Spadek emisji odnotowano w zakresie budynków mieszkalnych, gdzie na skutek systematycznej realizacji prac termomodernizacyjnych oraz wymiany źródeł ciepła na sprawniejsze odnotowano spadek o 12,74% w budynkach jednorodzinnych i 18,31% w budynkach wielorodzinnych. W niewielkim stopniu spadły również emisje w budynkach

użyteczności publicznej – spadek emisji o 0,06. Wiąże się to również z działaniami termomodernizacyjnymi oraz wymianami źródeł ciepła przeprowadzanymi systematycznie.

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

Gmina Banie nie jest zgazyfikowana. Na terenie Gminy nie funkcjonuje sieciowy system gazowy. Mieszkańcy gminy zaopatrują się natomiast e ciekłe paliwo (propan-butan) dystrybuowane w butlach gazowych w zdecydowanej mierze dla potrzeb bytowych (przygotowanie posiłków).

Na obszarze gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła. Do ogrzewania stosuje się przede wszystkim paliwa stałe.

Wyróżnia się dwie grupy odbiorców ciepła. Są to:

- budownictwo mieszkaniowe (jedno i wielorodzinne);
- budownictwo użyteczności publicznej, usługowo-przemysłowej.

Głównym sposobem zaopatrzenia odbiorców w ciepło są centralne systemy ogrzewania zasilane z kotłowni indywidualnych oraz ogrzewanie piecowe. W mniejszym stopniu centralne ogrzewanie o charakterze zbiorczym. Wobec braku na terenie gminy sieciowego systemu gazowego najpopularniejszymi źródłami ciepła są kotłownie węglowe.

5.2. Zagrożenia hałasem

Na terenie Gminy Banie nie występują zakłady przemysłowe, które byłyby źródłem znaczących emisji hałasu, chociaż sporadycznie stwierdza się zwiększony poziom emisji hałasu z zakładów produkcyjnych, czy w wyniku prowadzonej działalności usługowej. Na podstawie obserwacji terenowych można stwierdzić, że w przypadku zdecydowanej większości obszaru Gminy Banie poziom hałasu zarówno dobowego, jak i odpowiadającego porze nocnej, nie przekracza poziomów dopuszczalnych dla obszarów zabudowy jednorodzinnej.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Źródła sztucznych pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Banie stanowią obiekty elektroenergetyczne. Źródłami pól elektromagnetycznych wytwarzanych w sposób sztuczny, na terenie Gminy Banie są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (110 kV i więcej),
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

Pomiary pól elektromagnetycznych wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy. Wyniki są więc dużo niższe od poziomów dopuszczalnych (7 V/m).

5.4. Gospodarowanie wodami

Ocena jakości wód powierzchniowych

Rzeki

W roku 2013 WIOŚ w Szczecinie wykonywał badania jakości wód w Gminie Banie w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych. Prowadzono badania 2 jednolitych części wód rzecznych.

Obserwuje się zmniejszenie stopnia skażenia bakteriologicznego wód. Stężenia związków organicznych, wyrażone wskaźnikiem BZT₅, nie przekraczały wartości granicznej dla dobrego stanu wód. W wodach rzek wahały się w granicach norm II – III klasy. Na podstawie niekorzystnego wyniku stanu/potencjału ekologicznego stan 2 badanych JCWP oceniono jako zły. W ocenie elementów hydromorfologicznych, stan wód Rurzycy od Kalicy do ujścia oceniono jako naturalne, natomiast wody Tywy od dopływu z Tywic do ujścia jako silnie zmienione.

Jeziora

W latach 2013 - 2016 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie przeprowadził na terenie Gminy Banie, badań monitoringowych jezior.

Ocena jakości wód podziemnych

W granicach Gminy Banie znajduje się JCWPd PL_GB_6900_004, GB_6900_024 GB_6900_025, które nie były objęte badaniami w ramach monitoringu diagnostycznego. Badania wód podziemnych prowadzone jest przez eksploatatorów ujęć. Wody podziemne gminy Banie należą do klasy II- wody dobrej jakości lub klasy III- wody zadowalającej jakości. Obniżona jakość wód podziemnych wynika z zawartych w niej podwyższonej ilości związków żelaza i manganu pochodzenia naturalnego. Nie stwierdzono w wodach gruntowych ponadnormatywnych zawartości metali ciężkich, a zawartość azotanów kształtuje się na poziomie niskim, zadowalającym.

Źródła zanieczyszczeń wód

Biorąc pod uwagę sposób wprowadzania zanieczyszczeń do wód, wyróżnia się punktowe i obszarowe źródła zanieczyszczenia. Odprowadzanie ścieków wytworzonych przez podstawowe sektory gospodarki – przemysł i gospodarkę komunalną jest główną przyczyną ciągle zbyt wysokiego poziomu zanieczyszczenia rzek. Duży udział w zanieczyszczeniu wód mają także spływy powierzchniowe, głównie z pól uprawnych zawierające związki biogenne, środki ochrony roślin oraz nieoczyszczone wody opadowe z terenów zabudowanych. Należy podkreślić, że ochrona wód przed zanieczyszczeniem związanym ze spływami powierzchniowymi jest zadaniem trudniejszym od zapewnienia oczyszczenia ścieków pochodzących ze źródeł punktowych.

Zagrożenie zjawiskami ekstremalnymi - powódzie i susze

Regulacją spraw wodnych w gminie zajmuje się Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie, Rejonowy Oddział w Gryfinie. Realizowane są plany ochrony przeciwpowodziowej. W latach 2013 – 2016 prowadzono prace związane z utrzymaniem cieków i kanałów, stanowiących urządzenia gospodarki wodnej polegającej na bieżącej ich konserwacji i naprawach związanych z nimi budowli. Wykonywano te prace na Tywie oraz kanałach: Parnica - Czarnowo, Babinek – Tywa, Baniewice, Grzybno – Swobnica ze środków ZZMiUW.

5.5. Gospodarka wodno – ściekowa

W Gminie Banie pobór wód na potrzeby gospodarki narodowej i ludności - według danych GUS w 2015 r. wyniósł 314,6 dam³ podczas gdy w 2013 r. kształtował się na poziomie 307,9 dam³. Z czego na potrzeby gospodarstw domowych było to odpowiednio 181,0 dam³

w 2016 r. i 181,9 dam³ w 2013 r. W roku 2016 w stosunku do roku 2013 r. pobór wód na potrzeby mieszkańców nie zmienił się. W 2013 r. na cele rolnictwa i leśnictwa pobrano 126 dam³ wody, a w 2015 r. pobrano 131 dam³ wody. W 2013 roku na terenie Gminy Banie zużycie wody z wodociągów dla potrzeb socjalno – bytowych na jednego mieszkańca wyniosło 28,1 m³, a w 2016 roku 28,2 m³. Zmieniła się liczba ludności korzystającej z wodociągu: w roku 2013 było to 5696 osób, w roku 2015 natomiast 5971 osób.

Sieć kanalizacyjna jest znacznie mniej rozwinięta niż sieć wodociągowa i obsługuje około 30% odbiorców w stosunku do potrzeb. Obecnie siecią kanalizacyjną częściowo objęte są miejscowości: Banie, Baniewice, Swobnica, Lubanowo. Na terenie Gminy Banie działają 2 oczyszczalnie ścieków oczyszczających 77 dam³/rok, ścieków łącznie ze ściekami dowożonymi. Oczyszczalnie obsługują 3180 mieszkańców gminy. Według danych GUS na terenie gminy w 2016 roku odprowadzono do wód powierzchniowych łącznie 65 dam³ ścieków, z czego 100% było oczyszczonych. W 2016 roku do sieci kanalizacyjnej dostęp miało 51,1% mieszkańców, a do sieci kanalizacyjnej przyłączyło 336 budynków. Oczyszczalnia obsługuje zrzuty ścieków z miejscowości: Banie, Baniewice i Swobnica. Aktualnie przyjmuje średnio 230 m³/d ścieków. W tym ścieki ze zbiorników bezodpływowych, które są dowożone z pozostałych miejscowości gminy w ilości około 13 m³/d. Oczyszczalnia ścieków posiada punkt przyjmowania ścieków dowożonych. W miejscowości Lubanowo funkcjonuje kontenerowa oczyszczalnia ścieków o wydajności 1000 RLM, natomiast w Babinku ścieki podczyszczane są w osadniku typu Imhoff. Opracowana jest dokumentacja na budowę kontenerowej oczyszczalni biologicznej w Babinku o wydajności 500 RLM.

5.6. Zasoby geologiczne

Kopaliny należące do nieodnawialnych zasobów środowiska przyrodniczego podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami i kompleksowym wykorzystaniu także kopaliny towarzyszących. Na podstawie informacji zawartych w „Bilansie zasobów mineralnych i wód termalnych” publikowanym przez Państwowy Instytut Geologiczny, obszar Gminy Banie nie jest zasobny w surowce naturalne.

5.7. Gleby

Zróznicowana budowa geologiczna gminy powoduje zróżnicowanie gleb. Na terenie gminy występują gleby żyzne, przeważnie 3-ego do V-ego kompleksu przydatności rolnej. Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem gleb, pod względem bonitacji gruntów ornych, od IIIb do VIz i pod względem bonitacji użytków zielonych od II do VIz. Warunki gruntowe sprzyjają produkcji rolniczej. W odniesieniu do gruntów ornych gleby dobre – o wysokich klasach bonitacyjnych - klasy III i IV zajmują niemal 60 % ich całkowitej powierzchni. Gleby słabe i najsłabsze klasy V i VI stanowią resztę powierzchni gruntów ornych – jest to obszar ok. 5 tys. hektarów.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W dniu 27.12.2016 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwalił aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 -2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023 – 2028 wraz z załącznikiem „Plan inwestycyjny”. Selektywną zbiórkę odpadów komunalnych zadeklarowali w latach 2014 i 2015 wszyscy mieszkańcy gminy.

Szczególne rodzaje zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i dla środowiska stanowią odpady zawierające azbest. Opracowany w 2009 roku „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu” zakłada usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest pozostających na terenie Polski do roku 2032. Dążenie do tego celu rozpoczęto w gminach od przeprowadzenia rzetelnej i dokładnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych, następnie sporządzany został harmonogram ich usuwania, rozpisany szczegółowo w programach usuwania azbestu i sukcesywnie realizowany.

Odpady przemysłowe

Na terenie gminy brak jest większych wytwórców odpadów, co związane jest ze słabym uprzemysłowieniem tego obszaru. Na terenie gminy dominują odpady z przemysłu oczyszczalni ścieków, przetwórstwa spożywczego oraz odchody zwierzęce.

Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne poddawane były odzyskowi, bądź unieszkodliwiane metodami fizyko – chemicznymi. Odpady zawierające azbest deponowane są na wydzielonej kwaterze do składowania odpadów azbestowych w Zakładzie Odzysku Odpadów w Sianowie. W ramach rozwoju selektywnej zbiórki celem unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych opracowano system ich gromadzenia i odbioru. Zasady gromadzenia i odbioru odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych opracowane zostały w gminnych regulaminach utrzymania czystości i porządku. Odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy są głównie baterie, odpady poubojowe, medyczne, weterynaryjne, azbest, przeterminowane leki, oleje odpadowe, elektryczne i elektroniczne. Gospodarką odpadami w gminie zajmuje się Związek Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie. Osady ściekowe unieszkodliwiane są poprzez zastosowanie w rolnictwie, do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne. Część osadów jest magazynowana czasowo przed dalszym wykorzystaniem.

System zbiórki odpadów komunalnych.

Odpady niesegregowane gromadzone są na terenie nieruchomości w zamkniętych pojemnikach lub kontenerach, a następnie zagospodarowywane przez Związek Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie, w którym prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Sелеktywna zbiórka odpadów pozwala na wyselekcjonowanie takich odpadów jak: szkło, odpady plastikowe, papier, tekstylia, metale oraz pewną ilość odpadów organicznych.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Obszary cenne przyrodniczo nie objęte ochroną prawną

W opracowaniu pn. „Waloryzacja przyrodnicza Woj. Zachodniopomorskiego” (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin, luty 2010 r.), przygotowanym na zlecenie Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, przedstawiono potencjalne obszary mogące zostać objęte ochroną. W wyniku prowadzenia prac inwentaryzacyjnych w gminie Banie stwierdzono występowanie wielu obszarów o bardzo wysokich walorach przyrodniczych. W większości przypadków są to siedliska naturalnych zbiorowisk roślinnych, cennych w skali regionalnej (Pomorza, Polski, Europy), stanowiące ostoje przedstawicieli rzadkiej, zagrożonej i ginącej flory oraz fauny. Zachowanie tych obszarów w obecnym stanie lub wspomaganie

zachodzących w ich obrębie procesów regeneracyjnych, wymaga ochrony konserwatorskiej. Na terenie Gminy Banie znajdują się:

- 3 obszary Natura 2000 - PLH 320050 Dolina Tywy, PLH 320064 Las Baniewicki, PLH 320060 Dziczy Las.
- 15 pomników przyrody,

5.10. Zapobieganie poważnym awariom

W ciągu ostatnich czterech lat nie zgłoszono do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) zdarzeń z Gminy Banie, które były poważnymi awariami, w rozumieniu ustawy POŚ.

6. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z USTALEŃ GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PRZYJĘTYCH DZIAŁAŃ W TREŚCI TEGO DOKUMENTU

Głównym założeniem POŚ dla Gminy Banie jest ochrona środowiska przyrodniczego, poprawa jakości środowiska oraz poprawa standardów życia mieszkańców. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach POŚ mają więc na celu eliminację lub ograniczenie wszelkich negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze gminy oraz zdrowie jego mieszkańców. Brak realizacji zapisów Programu uniemożliwi osiągnięcie zakładanych w nim celów i będzie prowadzić do pogarszania się wszystkich elementów środowiska dla których te cele zostały sformułowane, spowoduje to więc:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, poprzez niską emisję i zanieczyszczenia komunikacyjne,
- wzrost uciążliwości wywołanej emisją hałasu,
- wzrost uciążliwości promieniowaniem elektromagnetycznym,
- pogorszenia jakości wód powierzchniowych, zagrożenie powodziowe,
- pogorszenie stanu wód poprzez odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- degradację zasobów kopalin i wód podziemnych,
- degradację gleb, poprzez zmianę ich użytkowania i niekontrolowany rozwój zabudowy,
- zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków wywołanych nieprawidłowo prowadzona gospodarką odpadami,
- obniżenie walorów przyrodniczych terenu oraz spadek jego bioróżnorodności, degradację lasów oraz spadek lesistości terenu,
- zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków wywołanych nadzwyczajnymi zagrożeniami.

W przypadku braku realizacji POŚ presja na środowisko będzie wzrastać, a stan środowiska Gminy Banie systematycznie się pogarszać.

Przewidywane oddziaływania na środowisko

Cały obszar gminy należy uznać za teren objęty przewidywanym oddziaływaniem, ze względu na zaplanowane do realizacji zadania i działania nieinwestycyjne. Zadania inwestycyjne odnoszą się tylko do niektórych obszarów gminy. Ze względu na rodzaj zadań, wyróżniamy oddziaływania powierzchniowe (np. utrzymanie czystości i porządku

w gminach), liniowe (np. inwestycje wodociągowe, kanalizacyjne, czy drogowe), oraz punktowe (np. termomodernizacje budynków). Na podstawie analizy stanu środowiska przedstawionej w POŚ, należy przyjąć, że większość komponentów środowiska jest w dobrej kondycji, do takiego stanu przyczynia się szczególnie powierzchnia lasów, która zajmuje powierzchnię 26,5% gminy i stanowi naturalny bufor dla większości zanieczyszczeń. Po przeanalizowaniu wyników badań WIOŚ okazało się, że nie występują zagrożenia w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, możliwości wystąpienia awarii przemysłowych, czy jakości gleb. Dla nich należałoby utrzymać stan dotychczasowy poprzez prowadzenie stałego monitoringu. Stan, jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest zadowalający.

W zakresie istniejącej infrastruktury, która może mieć wpływ na stan środowiska przyrodniczego (szczególnie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych) należy zwrócić uwagę na funkcjonujące na tym terenie obiekty oczyszczalni ścieków. Innym elementem wpływającym na stan środowiska przyrodniczego są eksploatowane na terenie gminy komunalne ujęcia wód. Aktualnie obszarami interwencji na terenie gminy, czyli obszarami stwarzającymi nadal problemy środowiskowe są: wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, infrastruktura kanalizacyjna.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano działania i zadania wynikające z realizacji celów wyznaczonych do wdrożenia dla Gminy Banie. Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabelach pokazujących skutki dla środowiska, których oddziaływanie określają poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie może mieć różne skutki dla środowiska, może na jego elementy oddziaływać w sposób negatywny, pozytywny, bezpośredni, pośredni, krótkoterminowy, lub długoterminowy. Oznacza to, że ocena zadań obejmuje nie tylko obecny stan, ale w sposób orientacyjny także etap przed i porealizacyjny. Zadania, które istotnie będą oddziaływać negatywnie na środowisko wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do istniejących warunków terenowych. W zestawieniach zastosowano oznaczenia ułatwiające ich sformatowanie.

Oznaczenia:

- B - oddziaływanie bezpośrednie na dany element środowiska,
- P - oddziaływanie pośrednie na dany element środowiska,
- W- oddziaływanie wtórne na dany element środowiska,
- S - oddziaływanie skumulowane na dany element środowiska,
- K - oddziaływanie krótkoterminowe na dany element środowiska,
- Ś - oddziaływanie średnioterminowe na dany element środowiska,
- D - oddziaływanie długoterminowe na dany element środowiska,
- St - oddziaływanie stałe na dany element środowiska,
- C - oddziaływanie chwilowe na dany element środowiska,
- (+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Poniżej w tabelach przedstawiono przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:

.

6.1. Ochrona klimatu i jakość powietrza

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska Kierunek: Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne														
1	Termomodernizacja oraz wymiana instalacji c. o. i c. w. w budynkach Szkół i obiektów Publicznych w Baniach. Termomodernizacja obiektów i budynków mieszkalnych na terenie gminy.	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
2	Instalacja fotowoltaiczna obiektów i budynków mieszkalnych na terenie gminy. Instalacja fotowoltaiczna w budynkach Szkół i obiektów Publicznych w Baniach. Modernizacja systemu grzewczego, wykonanie instalacji kolektorów słonecznych.	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
3	Modernizacja oświetlenia drogowego. Uzupełnienie i wymiana na energooszczędne punktów świetlnych przy drogach.	+ W S	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D
Cel: Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię; Kierunek: Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii;														
4	Modernizacja systemu grzewczego, wykonanie instalacji kolektorów słonecznych .	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
5	Cel: Poprawa stanu środowiska; Kierunek: Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy;													
6	Prowadzenie działań dotyczących możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz poszanowania energii (np. kampanii, szkoleń, konferencji. itp.).	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
7	Cel: Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym; Kierunek: Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;													
8	Cel: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej; Kierunek: Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego;													

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
9	Budowa sieci gazowej.	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S
10	Cel: Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw; Kierunek: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020													
11	Zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie, w tym wymiana ogrzewania węglowego na gazowe, olejowe lub inne bardziej ekologiczne.	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
12	Budowa farm wiatrowych.	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
13	Budowa biogazowni rolniczych na terenach wiejskich.	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś	+ W Ś
14	Cel: Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw; Kierunek: Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na dostępnych surowcach.													
15	Budowa i instalacja alternatywnych źródeł energii.	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D

Prognozuje się, że realizacja działań Programu nie doprowadzi do pogorszenia stanu powietrza na terenie gminy i jego otoczenia, a w niektórych obszarach wpłynie na jego poprawę. W perspektywie długookresowej na poprawę jakości powietrza będą miały wpływ inwestycje związane z budową i modernizacją dróg (ujęto w tabeli ochrona przed hałasem). Realizacja ww. inwestycji będzie skutkować usprawnieniem ruchu, poprawą płynności, a w związku z tym mniejszą emisją zanieczyszczeń.

Istotnym działaniem w zakresie polepszenia jakości powietrza atmosferycznego są działania związane z termomodernizacją budynków oraz działaniami na rzecz podniesienia sprawności urządzeń grzewczych. Realizacja tego rodzaju przedsięwzięć będzie miało wpływ na ograniczenie niskiej emisji.

Prognozuje się, iż kolejnym działaniem planowanym do realizacji, które w sposób pozytywny wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego gminy będzie zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Można założyć, że realizacja powyższych przedsięwzięć doprowadzi do redukcji zanieczyszczeń powietrza oraz redukcji strat energii, a tym samym wpłynie na polepszenie jakości powietrza i stanu zdrowia mieszkańców.

6.2. Zagrożenia hałasem

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Ochrona przed hałasem Kierunek: Ograniczenie uciążliwości hałasu emitowanego przez środki transportu drogowego														
1	Remont dróg i ulic	+ W S	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D
Cel: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej; Kierunek: Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad;														
2	Przebudowa, modernizacja, remonty dróg o strategicznym znaczeniu dla gminy	+ W S	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D	+ W D

W celu ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka oraz budynki w tym zabytki przeprowadzane będą modernizacje i przebudowy dróg na terenie gminy. Wszelkiego rodzaju inwestycje zwiększające płynność ruchu, zwłaszcza na obszarach zwartej zabudowy, a także wyprowadzające ruch tranzytowy z centrów miast, przyczyniają do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Korzystne jest to także dla budynków, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie.

Realizowanie inwestycji drogowych związane jest również z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, oraz wprowadzanie ekranów akustycznych, które mają za zadanie wyciszać hałas drogowy.

Szczególne znaczenie mają także działania planistyczne, które prowadzą do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez lokalizowanie obiektów uciążliwych akustycznie w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej, budowę obwodnic, itp.

6.3. Pola elektromagnetyczne

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi														
Kierunek: Utrzymanie dopuszczalnych norm dla pól elektromagnetycznych														
1	Inwentaryzacja źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego.	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Kontrola poziomu promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy.	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Ocena oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko.	+ B D	0	+ B D	+ B D	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym występuje przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu jego źródła (np. stacje elektroenergetyczne, linie elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej). Dlatego, aby ograniczać negatywne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko, konieczny jest stały monitoring aby nie dopuścić do przekroczeń, a jeżeli taka sytuacja zaistnieje należy jak najszybciej podjąć działania naprawcze aby wyeliminować zagrożenie.

6.4. Gospodarowanie wodami -wody powierzchniowe i podziemne: zagrożenia jakości wód; jakość wód powierzchniowych; jakość wód podziemnych

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska														
Kierunek: Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody														
1	Budowa przepławek dla ryb na rzekach.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St		B St		B St
2	Stabilizacja przepływu wody w rzekach wraz z dostosowaniem istniejącej budowli do możliwości migracji ryb wędrownych. Stabilizacja poziomu wody w jeziorach .	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St	B St		B St		B St
3	Monitoring stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych; Badania wód podziemnych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St		W St		W St
4	Weryfikacja rozporządzeń i projektów rozporządzeń w sprawie warunków korzystania z wód zlewni dla obszaru RZGW w Szczecinie. Opracowanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla rzek. Propagowanie optymalizacji zużycia wody.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś	P Ś
Cel: Poprawa stanu i jakości wód; Kierunek: Monitoring stanu i jakości wód														
5	Propagowanie optymalizacji zużycia wody.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St	W St		W St		W St
Cel: Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich; Kierunek: Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,														
6	Aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B D	B D	B D	B D	B D	B D	B D	B D	B D		B D		B D
Cel: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej;														

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Kierunek: Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne														
7	Prawidłowa eksploatacja i bieżące utrzymanie systemów melioracyjnych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B		B		B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D		D		D

6.5. Gospodarka wodno – ściekowa

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej; Kierunek: 1 - Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej; 2 - Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków;														
1	Budowa sieci wodociągowej w gminie.	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B		B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S
2	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenach gminy, modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Baniach;	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B		B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S
Cel: Poprawa stanu środowiska; Kierunek: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;														
3	Budowa kanalizacji deszczowej w gminie.	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B		B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Zastąpienie zbiorników bezodpływowych przydomowymi oczyszczalniąmi ścieków; Kierunek: Likwidacja/ modernizacja zbiorników bezodpływowych (szamb), budowa oczyszczalni,														
4	a/ Inwentaryzacja szamb na terenie gminy; b/ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie;	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	0	+ B S	0	0	+ B S	0	+ B S
Cel: Rozbudowa i modernizacja sieci przesyłowych; Kierunek: Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej														
5	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami .	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	+ B S	0	+ B S	0	0	+ B S	0	+ B S

Gmina realizuje cel związany z ochroną zasobów wód podziemnych i powierzchniowych poprzez realizację zadań inwestycyjnych związanych z rozbudową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz planowaną budową oczyszczalni ścieków w Baniach w ramach aglomeracji.

Inwestycje w zakresie sieci wodociągowych przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców. Realizacja inwestycji kanalizacyjnych spowoduje pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości pobieranych wód oraz odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych. Działania te przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez bezpieczne zorganizowanie odprowadzenia ścieków na oczyszczalnię. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

Należy jednak pamiętać, że oddziaływanie inwestycji wodno - kanalizacyjnych na etapie realizacyjnym (budowy) będzie rodzić niedogodności związane z ograniczeniami komunikacyjnymi dla mieszkańców oraz pewne skutki w środowisku przyrodniczym. Wymienione oddziaływania będą występować tylko w krótkim okresie czasu (realizacja), a spodziewana wartość korzyści związanych ze skanalizowaniem czy zwodociągowaniem miejscowości przewyższy wielokrotnie sumę strat ekologicznych.

Negatywne oddziaływanie na rośliny i powierzchnię ziemi będzie spowodowane ich miejscowym zniszczeniem poprzez prowadzenie sieci pod ziemią. Po zakończeniu prac obowiązkowe będzie przywrócenie roślinności.

Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska. Sieci kanalizacyjne będą przedsięwzięciem liniowym, realizowanym na obszarach zainwestowanych. Kanały poprowadzone zostaną w pasach drogowych lub w ich pobliżu.

Istotne dla gminy są działania w zakresie gospodarki wodnej. Zaproponowane działania wpłyną pozytywnie na uregulowanie stosunków wodnych i w znaczny sposób zminimalizują skutki susz oraz powodzi. Na budowę oczyszczalni ścieków w Baniach uzyskano decyzję środowiskową.

6.6. Zasoby geologiczne – kopaliny

Aktualnie kopaliny na terenie gminy Banie nie występują.

6.7. Ochrona gleb – jakość gleb

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej; Kierunki: 1 - Monitoring stanu i jakości gleb; 2 - Przeciwdziałanie erozji; 3 - Zmniejszenie zanieczyszczenia gleb; 4 - Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi; 5 - Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich. Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego; 6 - Racjonalna gospodarka gruntami;														
1	Monitoring gleb ornych ze szczególnym uwzględnieniem gleb przy trasach komunikacyjnych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W		W		W
		St	St	St	St	St	St	St	St	St		St		St
2	a/ Właściwe stosowanie i przechowywanie nawozów naturalnych i sztucznych; b/ Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę i płyt obornikowych;	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
		B	B	B	B	B	B		B			B		B
		S	S	S	S	S	S		S			S		S

Istotną rzeczą jest zapobiegania degradacji gleb zarówno pod względem fizycznym jak i chemicznym. Zaproponowane działania mają na celu wyeliminowanie działań, których skutkiem mogłaby być degradacja gleb nawozami sztucznymi oraz metalami ciężkimi. Ponadto należy tak prowadzić gospodarkę rolną, aby nie dopuszczać do zakwaszania gleb lub przekroczenia innych parametrów. Aby podnieść świadomość ekologiczną wśród rolników należy przeprowadzać sukcesywnie szkolenia w zakresie ochrony gleb oraz skutecznego nawożenia zgodnego z zasadami ochrony środowiska.

6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Ograniczenie szkodliwego wpływu azbestu na środowisko Kierunek: Prawidłowe pozbywanie się wyrobów azbestowych														
1	Usuwanie wyrobów zawierających azbest.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Cel: Ograniczenie składowania odpadów; Kierunek: Likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów;														
2	Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów na terenie gminy.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St
3	Zakup koszy i pojemników do segregacji odpadów dla miejsc użyteczności publicznej w każdej miejscowości.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
Cel: Udoskonalanie systemu selektywnej zbiórki odpadów ; Kierunki: 1 - Osiągnięcie pożądanego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, w szczególności frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (co najmniej 50% wagowo); 2 - Osiągnięcie odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów innych niż niebezpieczne, budowlanych i rozbiórkowych (min 70% wagowo); 3 - Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku; 4 - Zmniejszenie udziału odpadów organicznych w masie odpadów trafiających na wysypiska														
4	Kampanie edukacyjne skierowane do mieszkańców.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
5	Zwiększenie różnicy pomiędzy stawką opłaty za gospodarowanie odpadami zmieszanymi i segregowanymi na korzyść segregowanych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D
6	Zapewnienie odpowiedniego sposobu zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
7	Propagowanie indywidualnego kompostowania odpadów organicznych powstających w gospodarstwach domowych i rolniczych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D		D

Istotną sprawą z punktu widzenia ochrony środowiska jest właściwa gospodarka odpadami. Odpady to jeden z największych problemów obecnych czasów. Aby nie doprowadzić do degradacji środowiska należy podejmować zdecydowane kroki w kierunku racjonalnego gospodarowania odpadami w tym budowy i rozbudowy istniejących instalacji oraz uzyskanie maksymalnego odzysku materiałowego i energetycznego. Odpady zagospodarowywane w ramach systemu będą w maksymalny sposób podawane odzyskowi, co przyczyni się do ograniczenia ochrony zasobów naturalnych. Gospodarowanie odpadami to także problem azbestu. Z roku na rok powstaje coraz więcej odpadów zawierających azbest. Spowodowane jest to wzrastającą wymianą pokryć dachowych zawierających azbest na bezpieczne pokrycia z blachy lub ceramiczne. Aby wyeliminować negatywny wpływ oddziaływania azbestu na środowisko w tym na powietrze atmosferyczne należy stworzyć mieszkańcom możliwość legalnego pozbywania się wyrobów zawierających azbest. Takie działania powinny być kreowane oraz koordynowane przez gminy, a narzędziem niezbędnym do realizacji tego zadania powinna być realizacja gminnych programów usuwania azbestu. Wszystkie działania w zakresie gospodarowania odpadami mają za zadanie polepszenie jakości środowiska i wyeliminowanie negatywnego oddziaływania na jego komponenty.

6.9. Zasoby przyrodnicze-prawne formy ochrony przyrody, lasy

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:													
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Cel: Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Kierunek: Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna;															
1	Realizacja „Krajowego programu zwiększania lesistości”.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	
		Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	Ś	
Cel: Ochrona przyrody; Kierunek: Zachowanie i ochrona różnorodności biologicznej;															
2	Budowa dróg leśnych, miejsc postojowych - część dojazdu pożarowego w lasach , a także budowa punktów czerpania wody oraz retencjonowania wody na obszarach leśnych, a szczególności: Budowa infrastruktury turystycznej w lasach .	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	
Cel: Zrównoważony rozwój turystyki; Kierunki: 1 - Ograniczenie wpływu turystyki na środowisko; 2 - Wspieranie i budowa proekologicznej bazy turystyczno-wypoczynkowej;															
3	Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji ekologicznej społeczeństwa;	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	
4	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych dotyczących wartości ekologicznych i osobliwości przyrody.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	
Cel: Ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo; Kierunek: Ochrona obszarów chronionych przed degradacją;															
5	Przebudowa drzewostanów pod kątem zgodności z siedliskiem, w szczególności na terenach obszarów chronionych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
		B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	

Zadania zaplanowane do realizacji celu: Ochrona przyrody oraz zasobów leśnych mają na celu ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy.

Dzięki działaniom, które sprowadzają się do uwzględnienia nowych form ochrony działań edukacyjnych i monitoringowych zostanie osiągnięty cel polegający na ochronie tych terenów przed degradacją. Ponadto wszystkie działania na rzecz podnoszenia lesistości oraz ochrony lasów przed zagrożeniami w tym pożarami z punktu widzenia ochrony zasobów są bardzo pożądane.

Wszystkie zaproponowane działania w tym zakresie nie wpłyną negatywnie na stan środowiska, wręcz przyczynią się do poprawy jego stanu, a ich oddziaływanie będzie miało w przeważającej części charakter długoterminowy.

Istotne z punktu widzenia ochrony przyrody na terenie gminy są przedsięwzięcia związane z optymalnym wykorzystaniem przestrzeni przyrodniczej.

Zadania, które skupiają się głównie na rozwoju turystyki mają za zadanie wyeksponowania walorów przyrody, jednak przy ich realizacji należy pamiętać o samej przyrodzie, tak aby nie ucierpiała w wyniku zamierzonych działań. Potencjał przyrodniczy gminy jest znaczny i może przyczynić się do rozwoju sektora turystyki, trzeba mieć jednak na względzie zachowanie walorów środowiska, aby korzyści z nich mogły czerpać kolejne pokolenia.

6.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Lp	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania na:												
		NATURA 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Cel: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego; Kierunek: Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego														
1	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
		D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
2	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców gminy.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
		K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K

Zadania zaproponowane do realizacji na terenie gminy w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom będą mieć wyłączane pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie skutki dla wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego i zdrowia człowieka. Mają one na celu zapobieganie powstawaniu awarii, minimalizowaniu ich skutków, a więc tym samym nie mogą degradować jakichkolwiek innych elementów systemu przyrodniczego.

7. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Program ochrony środowiska pełni szczególną rolę w procesie realizacji zrównoważonego rozwoju. POŚ stanowi narzędzie koordynacji działań podejmowanych w sferze ochrony środowiska przez służby administracji publicznej oraz instytucje i przedsiębiorstwa. Zarządzanie realizacją programu winno się odbywać za pomocą instrumentów:

- prawnych;
- społecznych;
- finansowych;
- strukturalnych.

Do instrumentów prawnych należą głównie decyzje administracyjne:

- pozwolenia na pobór wody i wprowadzanie do środowiska substancji lub energii (np. na wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi);
- zezwolenia (np. na przewóz lub wywóz odpadów niebezpiecznych, odzysk, unieszkodliwianie odpadów);
- oceny (np. jakości powietrza, wód, oddziaływania na środowisko);
- raporty (np. oddziaływania na środowisko);
- zgody (np. na wyłączenie z produkcji gruntów leśnych, gospodarcze wykorzystanie odpadów);
- koncesje, pozwolenia na budowę;
- inne decyzje wynikające z przepisów szczególnych.

Instrumenty prawne są narzędziami regulacji bezpośredniej; wprowadzają standardy o charakterze ogólnym, standardy ochrony i jakości poszczególnych komponentów środowiska oraz kontrolę ich osiągnięcia.

Do instrumentów społecznych należą działania mające na celu wypracowanie akceptacji społeczeństwa dla realizacji celów i zadań POŚ. Wśród instrumentów społecznych istotne znaczenie dla efektywnej realizacji POŚ posiadają:

- współdziałanie i partnerstwo, które polegać powinno na konsultacjach społecznych i debatach publicznych oraz współpracy samorządu gminnego;
- upowszechnianie w społeczeństwie informacji o środowisku zasięganie jego opinii podczas procedur prowadzonych w sprawach ochrony środowiska;
- edukacja ekologiczna, która jest jednym ze strategicznych elementów ochrony środowiska, mającym na celu kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków i postaw;
- stymulacja i wspieranie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych kompetentnie i rzetelnie działających w sferze ochrony środowiska.

Do instrumentów finansowych należą:

- opłaty za korzystanie ze środowiska;
- administracyjne kary pieniężne;
- kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- dotacje z europejskich funduszy strukturalnych udzielane za pośrednictwem właściwych programów operacyjnych;
- pomoc publiczna w postaci zwolnień i ulg podatkowych, odroczeń i umorzeń;
- udzielanie gwarancji finansowych dla projektowanych zadań;
- tworzenie rynku uprawnień do emisji zanieczyszczeń.

Instrumentami strukturalnymi są:

- strategiczne i operacyjne dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, interdyscyplinarne i sektorowe, wytyczające cele i określające zadania do realizacji (strategie rozwoju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany miejscowe, raporty - oceny oddziaływania na środowisko itp.);
- spójny system monitoringu oraz zintegrowana baza danych o środowisku pozwalająca na cykliczną weryfikację stopnia osiągania wymaganych i założonych w POŚ wskaźników.

Uczestnicy wdrażania POŚ:

- samorządowe władze powiatowe opiniujące oraz gminy przygotowujące i uchwalające POŚ oraz oceniające efektywność jego realizacji;
- gmina prowadząca działania inwestycyjne;
- organizacje pozarządowe przyjmujące na siebie rolę pośredniczenia pomiędzy administracją i społeczeństwem;
- podmioty gospodarcze, szczególnie te, które posiadają istotny wpływ na stan środowiska,
- mieszkańcy jako beneficjenci i uczestnicy realizacji POŚ.

Samorząd gminy dysponuje kompetencjami wykonawczymi o charakterze strategicznym, opracowuje strategię gminy, oraz programy o charakterze strategicznym, a w tym POŚ. Obowiązkiem Zarządu Gminy jest przeprowadzanie co dwa lata oceny realizacji POŚ, przygotowanie raportu z realizacji POŚ i przedstawienie tego raportu Radzie Gminy.

8. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Skutecznym czynnikiem zapewniającym funkcjonowanie zasady zrównoważonego rozwoju, a więc rozwoju harmonijnie łączącego cele zawarte w niniejszym opracowaniu, jest ład przestrzenny. Wiadomym jest, iż zachowanie równowagi poszczególnych elementów środowiska, a tam gdzie to możliwe przywracanie im naturalnej zdolności samoregulowania, jest uzależnione od działań osadzonych w dziedzinie gospodarki przestrzennej i w dziedzinie gospodarki komunalnej. Właściwe funkcjonowanie tych dziedzin gwarantuje mieszkańcom bytowanie w zdrowym, środowisku.

Europejska Karta Planowania Przestrzennego określa, iż planowanie to jest narzędziem polityki społecznej, kulturalnej i ekologicznej, której celem jest zaspokojenie potrzeb społeczeństwa. Wg tej karty nadrzędnym celem planowania przestrzennego, jest potrzeba lepszego wykorzystania przestrzeni do rozmieszczania działalności człowieka, ochrony środowiska i poprawy jakości życia.

Przewodnim celem jest doprowadzenie do harmonijnego, wszechstronnego i trwałego rozwoju, zapewniającego podniesienie poziomu cywilizacyjnego i poziomu warunków życia oraz zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, a także następnych pokoleń dla osiągnięcia trwałego stopnia akceptacji społecznej. Celem również jest wprowadzenie ładu przestrzennego, rozwinięcie systemu przestrzeni publicznych, zahamowanie niekorzystnych tendencji i warunków przestrzennych dla realizacji strategii rozwoju społeczno – gospodarczego.

W sferze ochrony i kształtowania środowiska – przywrócenie jego wartości, utrzymanie i rozszerzenie ochrony zasobów przyrody i walorów przyrodniczo – kulturowych oraz krajoznawczo – rekreacyjnych.

Realizacja programu ochrony środowiska, w zakresie określonym dla lat 2018 - 2021, zapewnia zachowanie i wzbogacenie, a w części przywrócenie naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru gminy, a w szczególności terenów i obiektów przyrodniczo chronionych – w tym także obszaru Natura 2000 rezerwatów przyrody i obszarów chronionego krajobrazu

9. OCENA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM WPLYWU NA ZDROWIE LUDZI, KTÓRE MOGĄ POWSTAWAĆ NA TERENIE GMINY LUB INNYCH TERENACH

Program ochrony środowiska dla Gminy Banie na lata 2018 – 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, obrazuje sprawy związane ze środowiskiem i jego ochroną polegającymi na:

- zaopatrzeniu w wodę wszystkich siedlisk ludzkich stałych i czasowych, jak i również obiektów oraz terenów publicznych, z miejskiej sieci wodociągowej;
- odprowadzeniu ścieków z obszarów zabudowanych, do sieci kanalizacyjnej (sanitarnej);
- stosowaniu dla celów grzewczych w jak najszerszym, dostępnym zakresie niskoemisyjnych nośników energii;
- konieczności skutecznego unieszkodliwiania całości masy powstających odpadów komunalnych;
- ochronie i powiększaniu terenów leśnych;
- ochronie i rewaloryzacji cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów, m.in. z przeznaczeniem rekreacyjnym.

Zarówno te, jak i pozostałe zapisy, będące konsekwencjami przeznaczenia (funkcji) obszaru objętego opracowaniem, nie wywołują istotnych zagrożeń dla środowiska, a tym samym dla zdrowia ludzi. Przeciwnie prowadzą wprost do poprawy stanu środowiska w tym tych jego elementów, które zostały w znacznym stopniu zdegradowane, a także do wyeliminowania zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego.

10. OCENA SKUTKÓW DLA ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY

W obszarze objętym „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Banie na lata 2018 – 2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 znajdują się:

- 3 obszary Natura 2000,
- 15 pomników przyrody,

Rozstrzygnięcia odnoszące się do całości tych obszarów, obiektów i gatunków fauny i flory, obejmują :

- racjonalną gospodarkę terenami leśnymi, opartą o obowiązujące plany urządzenia lasów;
- zachowanie cennych przyrodniczo (nie chronionych prawnie), obszarów;
- promocję i realizację programów leśno – rolno – wodno środowiskowych.

W efekcie zapisy i rozstrzygnięcia POŚ, zapewniają całkowitą ochronę cennym przyrodniczo lub krajobrazowo obszarom gminy oraz obszarom i obiektom objętym ochroną prawną. POŚ nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające siedliskom przyrodniczym lub krajobrazowym tych obszarów jak i funkcji obszarów objętych ochroną prawną.

Zaproponowane w treści programu rozwiązania dotyczące poszczególnych celów i związanych z nimi inwestycji mogą nieznacznie wpłynąć na obszary cenne przyrodniczo. Dlatego przy realizacji tych przedsięwzięć należy wybrać w miarę możliwości taką lokalizację aby wpływ na te obszary był minimalny lub nie było go wcale. Jednocześnie należy zaznaczyć, że będzie to oddziaływanie głównie na etapie realizacji przedsięwzięcia.

W efekcie POŚ zapewnia ochronę przyrodniczą lub krajobrazową obszarów chronionych i chronionych form przyrody, a także zieleni zorganizowanej, w proporcjach właściwych do przewidywanego zagospodarowania terenów. Gwarancją skuteczności rozstrzygnięć tego programu może być wyłącznie wprowadzenie ich do treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

11. OCENA W ZAKRESIE ZGODNOŚCI PROGRAMU Z PRZEPISAMI PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

POŚ nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – Prawo ochrony środowiska lub z pozostałymi przepisami (ustawy o odpadach, prawa wodnego, prawa geologicznego, ustawy o ochronie przyrody itp., jak również ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Zawiera natomiast zapisy, które są wiernym brzmieniem przepisów ustawowych np. nakaz zorganizowanego gromadzenia i wywozu odpadów zgodnie z ustawą o porządku i czystości w gminach.

Reasumując, całość POŚ, należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno jego zawartości, jak i spodziewanej realizacji – w aspekcie potrzeb wynikających z obecnego i oczekiwanego stanu środowiska gminy i jego otoczenia. Jego realizacja nie spowoduje oddziaływań na środowisko, które mogłyby być uznane jako oddziaływania znaczące – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, a tym samym jako pogarszające stan środowiska, umożliwi natomiast likwidację ujemnych znacznych zmian w powiatowym środowisku, wywołanych na tym obszarze wieloletnią, intensywną antropopresją. Pozwoli także na zachowanie cennych krajobrazowo terenów oraz wzbogacenie chronionych siedlisk przyrodniczych, a także skuteczną ochronę zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny.

12. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przedstawioną „Prognozę oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska Gminy Banie ” na lata 2018 - 2021 z perspektywą do roku 2025, przygotowano w oparciu o niżej wymienione materiały:

- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.
- Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (KPD, OZE).
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (Kpgp 2014) .
- Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu (POKA).
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).
- Plan gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dnia 22.02.2011 r. (opublikowany w M.P. nr 40 poz. 451).
- Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016).
- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021 - 2024 z dnia 16 grudnia 2016 roku.

- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego.
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Uchwała Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19.10.2010 w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego).
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023 – 2028 wraz z załącznikiem „Plan inwestycyjny”.
- Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.
- Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej, którą stanowi obszar Województwa Zachodniopomorskiego.
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego – 2010 r.
- Raport o stanie środowiska w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2012-2013 oraz 2014 – 2015.
- Program ochrony środowiska Powiatu Gryfińskiego na lata 2016 - 2020 stanowiący załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/127/2016 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 30.06.2016 r.
- Strategia rozwoju Gminy Banie na lata 2015 - 2020.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Banie na lata 2016 - 2020.
- Program ochrony środowiska dla Gminy Banie z roku 2004..

13. ODZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY BANIE

Obowiązek określenia wpływu transgranicznego oddziaływania inwestycji w związku z realizacją POŚ jest wymagany między innymi ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na etapie prognozy można stwierdzić, że planowane inwestycje nie stanowią zagrożenia transgranicznego przemieszczania się zanieczyszczeń. Skala owych przedsięwzięć ma charakter lokalny i ewentualne negatywne ich oddziaływanie będzie miało również taki charakter.

14. ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI TREŚCI PROGRAMU

Brak realizacji postanowień i projektów przedsięwzięć w ramach POŚ wpłynie negatywnie na środowisko poprzez wzrost zanieczyszczenia poszczególnych jego komponentów. Wzrost konsumpcji oraz rozwój gospodarczy i inwestycyjny wywiera presję na środowisko. Realizacja programu pozwoli na poprawę jego stanu oraz zmniejszenie degradacji, a także polepszenie warunków życia ludności.

Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji treści POŚ:

- wzrost zanieczyszczenia atmosfery,
- pogorszenie stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- zagrożenie powodziowe,
- zwiększenie hałasu,
- pogorszenie stanu zabytków,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców,

- degradacja gleb,
- zmniejszenie świadomości ekologicznej spowoduje wzrost zanieczyszczenia środowiska,
- spadek ilości obszarów cennych przyrodniczo.

Zaniechanie realizacji programu spowoduje dalsze pogłębianie się negatywnych trendów.

15. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W POŚ przedstawione zostały działania, które mogą wywołać skutki zarówno o charakterze pozytywnym jak i negatywnym dla środowiska. Realizacja niektórych ważniejszych przedsięwzięć wymagać będzie wykonania szczegółowego raportu o oddziaływaniu na środowisko. W trakcie realizacji POŚ należy podjąć działania zapobiegające lub ograniczające przewidywane negatywne oddziaływanie na środowisko a w szczególności dbać o:

- a) zapewnienie odpowiedniego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć ujętych w POŚ,
- b) śledzenie zmian stanu środowiska, analiza tych zmian i podejmowanie działań zapobiegawczych,
- c) opracowywanie wniosków, dokumentów, planów zgodnie z danymi zawartymi w POŚ,
- d) wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z zasadami ochrony środowiska, a egzekucję zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych w korelacji z zapisami zawartymi w POŚ,
- e) posiadanie informacji o stanie i ochronie środowiska (obecnie są one w posiadaniu różnych podmiotów – RDOŚ, WIOŚ, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Państwowy Inspektor Sanitarny i inne),
- f) usprawnienie funkcji kontrolnej gminnych służb ochrony środowiska,
- g) zainicjowanie cyklu działań edukacyjnych dla społeczeństwa.

Trzeba pamiętać, że jest to tylko wstępna, kwalifikacja przedsięwzięć do procedury oceny oddziaływania na środowisko. Prawidłowa kwalifikacja następuje podczas projektowania i realizacji poszczególnych inwestycji i przedsięwzięć.

Oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez rozsądnie i wnikliwie przemyślany wybór lokalizacji oraz właściwy dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ wielkość wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od miejscowych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań, które będą ograniczać negatywny wpływ na środowisko.

Dobrze opracowany projekt, mający na względzie istotne potrzeby ochrony środowiska zarówno w fazie budowy, eksploatacji i zamknięcia ma zasadniczy wpływ na ograniczenie oddziaływania danej inwestycji na środowisko.

Do podstawowych działań zmniejszających potencjalnie negatywne oddziaływanie realizowanego zadania na środowisko należą:

- a) prowadzenie konsultacji społecznych podczas procedur ocen oddziaływania na środowisko ze społecznością lokalną,

- b) właściwe zabezpieczenie techniczne placu budowy, maszyn budowlanych, pojazdów i sprzętu,
- c) gromadzenie powstających odpadów oraz przekazywanie ich uprawnionym przewoźnikom do transportu, a następnie unieszkodliwienia lub odzysku,
- d) stosowanie właściwych technologii, materiałów i rozwiązań.

16. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W przypadku realizacji przedsięwzięcia najważniejszym czynnikiem jest lokalizacja. W wyniku uogólnienia treści POŚ brak możliwości precyzyjnej analizy rozwiązań alternatywnych. Jednakże przy realizacji inwestycji należy wybrać taką opcję, która w najmniejszy sposób wpłynie negatywnie na środowisko. Przy ich realizacji warto rozważyć również alternatywne warianty: konstrukcyjne, technologiczne, organizacyjne.

17. METODOLOGIA WYKONANIA PROGNOZY

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób zadania ujęte w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Banie” mogą oddziaływać na środowisko

W pierwszej kolejności przeprowadzona została analiza czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w POŚ będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju zarówno na szczeblu międzynarodowym jak i krajowym.

Następnie analizie poddane zostały poszczególne zadania wyznaczone w ramach POŚ. W wyniku tego posłużono się macierzą relacyjną elementów środowiska i zadań inwestycyjnych jak i pozainwestycyjnych realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów. Przedstawia ona możliwe oddziaływanie poszczególnych zadań ujętych w POŚ na środowisko. Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza
2. Zagrożenia hałasem
3. Pola elektromagnetyczne
4. Gospodarowanie wodami
5. Gospodarka wodno - ściekowa
6. Zasoby geologiczne
7. Gleby
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
9. Zasoby przyrodnicze
10. Zapobieganie poważnym awariom.

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym gminy opracowanym zgodnie z dokumentami sektorowymi oraz dokumentami krajowymi. Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. Opis każdego z obszarów składa się z opisu działań realizowanych w latach poprzednich, analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów jakie występują w danym obszarze, wyznaczeniu celów i działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. Program zawiera również opis działań z zakresu monitorowania postępu wdrażania tych działań poprzez dobór odpowiednich wskaźników środowiskowych, czyli wartości określających poprawę lub pogorszenie stanu środowiska. W opisie każdego z obszarów znajdują się również zagadnienia horyzontalne, czyli aspekty które wymagają uwzględnienia w każdym komponencie. Zaliczamy do nich 4 tematy: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring oraz edukację ekologiczną.

Ustalono czy występuje jakiekolwiek oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe czy chwilowe pomiędzy zadaniem a danym

elementem środowiska. Określono czy oddziaływanie to może być negatywne (-), pozytywne (+) czy obojętne (0). Ocenę wpływu działań POŚ na stan środowiska i zdrowie mieszkańców przedstawiono tabelarycznie podając wpływ działań na poszczególne elementy środowiska. Analizę przeprowadzono przy uwzględnieniu stanu wprowadzenia określonych działań (etap funkcjonowania), gdzie:

B – działanie spowoduje oddziaływanie **bezpośrednie** na dany element środowiska,

P – działanie spowoduje oddziaływanie **pośrednie** na dany element środowiska,

W – działanie spowoduje oddziaływanie **wtórne** na dany element środowiska,

S – działanie spowoduje oddziaływanie **skumulowane** na dany element środowiska,

K – działanie spowoduje oddziaływanie **krótkoterminowe** na dany element środowiska,

Ś – działanie spowoduje oddziaływanie **średnioterminowe** na dany element środowiska,

D – działanie spowoduje oddziaływanie **długoterminowe** na dany element środowiska,

St – działanie spowoduje oddziaływanie **stałe** na dany element środowiska,

C – działanie spowoduje oddziaływanie **chwilowe** na dany element środowiska,

Ze względu na brak szczegółów co do sposobu realizacji poszczególnych zadań w Prognozie zidentyfikowano tylko kierunki tych oddziaływań.

18. POWIĄZANIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINYBANIE Z INNYMI DOKUMENTMI

Postępowanie w ramach realizacji „Prognozy oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Banie” jest wynikiem opracowania dokumentu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Banie” jak również „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Gryfińskiego.” Oraz „Programu ochrony środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego.”

19. STRESZCZENIE

Celem opracowania „Prognozy...” było ustalenie wpływu na środowisko poszczególnych zadań wyznaczonych w ramach „Programu ochrony środowiska Gminy Banie na lata 2018 - 2021 z perspektywą do roku 2025”.

Istniejące na terenie gminy Banie problemy związane ze stanem środowiska mogą być rozwiązane poprzez realizację owych zadań. W związku z ich realizacją przewiduje się że stan środowiska poprawi się znacznie. Pozytywne oddziaływanie na środowisko w zakresie realizacji tych zadań przeważa znacznie nad oddziaływaniem negatywnym, które wiąże się głównie z realizacją przedsięwzięć przemysłowych lub komunikacyjnych. Negatywny wpływ jest zwykle lokalny i krótkotrwały oraz wiąże się głównie z fazą realizacji inwestycji. Ważny jest również wybór lokalizacji inwestycji.

Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania na środowisko można wymienić:

- nieodwracalne przekształcenie terenu,
- pogorszenie jakości powietrza (działalność inwestycja np. w drogownictwie),
- zmiany w krajobrazie (np. elektrownie wiatrowe, bariery dźwiękochłonne, panele fotowoltaiczne, wykorzystywanie gruntów rolnych na cele inne niż rolnicze),
- podwyższenie wartości hałasu (np. elektrownia wiatrowa, inwestycje drogowe),
- zmiany stosunków wodnych (zbiorniki retencyjne, obiekty ochrony przeciwpowodziowej),
- przerwanie szlaków migracji zwierząt (np. inwestycje drogowe).

W wyniku realizacji poszczególnych zadań nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego.

Brak realizacji wyznaczonych w „Prognozie... „ zadań będzie skutkowało pogorszeniem stanu środowiska. Natomiast ich realizacja pozwoli na zachowanie różnorodności biologicznej, zmniejszenia zużycia surowców, oraz polepszenie stanu środowiska a dzięki temu również jakości życia ludzi.